



4
ROČNÍK 13

10. října 2003

V ČÍSLE:

Dunajská konference rektorů • Sešla se VR UP • Knihovny a architektura • Rozhovor s dr. W. Engelbrechtem • Univerzitní pracoviště informují • Řečeno tancem v MDO • Vzdělání jako nástroj pochyb • Četba na pokračování

Začátek října 2003 znamenal významný mezník pro olomouckou nederlandistiku. V rámci symposia „Aspekty zahraniční nederlandistiky“ bylo na FF UP oficiálně otevřeno Centrum jazyka a kultury Nizozemí a Vlámka „Erasmianum“. Událost proběhla za účasti představitelů UP, města Olomouce a Veenendaalu, velvyslanectví Nizozemí, Belgie, Jihoafrické republiky v ČR a dalších hostů.

(Další informace na této straně a str. 4.)

-red-, foto -tj- ▶



První významný počín Katedry nederlandistiky na FF UP

■ V prostorách Filozofické fakulty UP se ve dnech 2.–4. 10. 2003 uskutečnilo mezinárodní **symposium s názvem „Aspekty zahraniční nederlandistiky“**. Tři z podzimních dnů tak byly věnovány mj. zahraniční



nederlandistice jako samostatné disciplíně, jejímu srovnání s nederlandistikou domácí; partneři zmíněného oboru z ČR, Rakouska, Polska, Nizozemí či Belgie hovořili o aspektech zahraniční nederlandistiky

Čestný doktorát UP prof. Josovi Wilmotsovi

■ Univerzita Palackého udělila ve své novodobé historii (od roku 1990) po třídvacáté čestnou vědeckou hodnost dr. h. c. V pátek 3. 10. 2003, po slavnostním otevření Centra jazyka a kultury Nizozemí a Vlámka „Erasmianum“, se na návrh Filozofické fakulty UP stal jejím čestným držitelem prof. Jos Wilmots.

Prof. J. Wilmots, absolvent germánské filologie na katolické univerzitě v Lovani, působil nejprve jako zahraniční lektor nizozemštiny v Göttingenu, Bonnu a Frankfurtu, od roku 1966 pak na univerzitě v belgickém Hasseltu, kde se po obhajobě doktorátu na filozofické fakultě v Lovani stal v roce 1979 profesorem. Od roku 1991 až do svého emeritátu v roce 1999 byl profesorem nizozemštiny na Katedře jazyků v Hasseltu. *Hlavní zásluhou J. Wilmotse je, že zahájil jako první v roce 1963 kurzy nizozemštiny jako cizího jazyka. Tím fakticky založil obor zahraniční nederlandistiky. Rovněž jako první začal od roku 1971 organi-*

ze střední Evropě ve smyslu šířitelky nizozemské a vlámské kultury i o mezinárodních aspektech české nederlandistiky.

V průběhu symposia (3. 10. 2003) bylo slavnostně otevřeno **Centrum jazyka a kultury Nizozemí a Vlámka „Erasmianum“** a oficiálně ustavena samostatná **Katedra nederlandistiky FF UP**. Jejím vedoucím se stal **dr. W. Engelbrecht** (na snímku vpravo).

Během slavnostního zasedání vědeckých rad FF UP a UP, které udělily **prof. J. Wilmotsovi čestný doktorát UP** (na snímku uprostřed), byl oficiálně inaugurován **prof. M. Janssens** (na snímku vlevo), historicky první profesor nederlandistiky v Olomouci.

V průběhu třídního jednání, jež zorganizovala především Katedra nederlandistiky FF UP, navštívili účastníci také střední školy, v nichž je nizozemština fakultativně vyučována, a prohlédli si krásy města Olomouce. V posledním den symposia pak na náměstí probíhaly různé akce tematicky zaměřené na ČR, Nizozemí a Evropskou unii, v programové nabídce byly i koncerty vážné hudby.

-map-, foto -tj-

zovat speciální letní kurzy nizozemštiny pro zahraniční studenty v oboru, a znovu jako první prosadil účast studentů ze zemí bývalé RVHP. Na tyto kurzy jsou pravidelně zváni také naši studenti nizozemštiny, uvedl v laudatiu vedoucí nově ustavené Katedry nederlandistiky FF UP dr. W. Engelbrecht.

Prof. J. Wilmots, autor četných metod pro výuku nizozemštiny jako cizího jazyka, publikoval v oboru nizozemštiny a v oblasti srovnávací lingvistiky nizozemština–němčina, sestavil speciální slovníky. Působil a působí mj. v předsednictvu státních komisí Belgie a Nizozemí pro nizozemskou a vlámskou kulturu, v poradní komisi pro nizozemštinu v německém regionu Nordrhein-Westfalen, ve výběrech odborných svazů a sdružení. Byl členem redakce první akademické mluvnice nizozemského jazyka. Za své zásluhy obdržel mj. prestižní cenu ANV Visser-Neerlandiaprijs (1999) a zlatou medaili Univerzity Palackého (1997).

-map-

Akademické senáty vysokých škol se chystají protestovat

■ V reakci na poslední informace o výši státní dotace pro vysoké školství na rok 2004, která má být podle návrhu státního rozpočtu navýšena oproti požadovaných 5,2 jen o 1,7 mld., zformulovali členové Akademického senátu UP návrh prohlášení, jež by se mělo stát „společným hlasem“ všech veřejných vysokých škol ČR. Právě jejich akademickým senátům bylo po jednání AS UP 1. 10. zasláno **Prohlášení akademických senátů veřejných vysokých škol ČR** (plné znění viz str. 3) s průvodním dopisem předsedy AS UP MUDr. Z. Zlámalá. V něm bylo mj. navrženo, aby se zástupci vysokoškolských senátů sešli k jednání konkrétních protestních kroků. Olomoučtí senátoři tím chtějí podpořit připravovanou reformu českého vysokého školství tak, jak ji ve spolupráci s reprezentací VŠ vypracovalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

Dokončení na str. 3

Rektorka UP
a Cyrilometodějská teologická fakulta UP
dovolují si Vás pozvat na

**slavnostní zasedání vědeckých rad
Univerzity Palackého
a Cyrilometodějské teologické fakulty UP,**

na němž bude
slavnostně inaugurován

**Doc. Petr Chalupa, Th.D.,
děkan Cyrilometodějské teologické fakulty UP.**

Slavnostní akt se uskuteční v pondělí 13. října 2003 ve 14 hodin v aule Filozofické fakulty UP v Olomouci, Křížkovské 10.

*Prof. J. Mačáková, CSc., rektorka UP
Doc. R. Smahel, Th.D., předseda AS CMTF UP
Doc. P. Chalupa, Th.D., děkan CMTF UP*

Cena Františka Palackého: prodloužení termínu

Cena Františka Palackého je oceněním vynikajících výsledků tvůrčí činnosti na poli vědy nebo kultury, jež přispívají k prestiži České republiky a Univerzity Palackého v Olomouci. Ocenění uděluje jménem UP její rektor (rektorka) zpravidla jednou za dva roky; udělení je spojeno s finanční odměnou 50 000 Kč. Na tuto odměnu přispívá Obecní úřad v Hodslavicích a Městský úřad v Neratovicích podle smlouvy s uzavřené s UP v Olomouci.

Návrh na udělení Ceny Františka Palackého může předložit každý člen akademické obce UP, a to vědecké radě té fakulty, na níž je zaměstnán. Návrh se předkládá cestou děkanátu fakulty, kde je k dispozici i návrhový list, je přijímán prorektorem pro záležitosti vědy a výzkumu. Pro udělení Ceny Františka Palackého v roce 2004 je možno předkládat návrhy v prodlouženém termínu do **20. 11. 2003**.

-red-

Cena Klubu absolventů a příznivců UP

Klub absolventů a příznivců UP vyhlašuje soutěž pro pregraduální a postgraduální studenty UP v oblasti vědeckého výzkumu a bádání.

Podmínky soutěže: věk do 30 let včetně; publikace (separátní výtisk či xerokopie) nebo strojopis práce s potvrzením redakce časopisu o přijetí práce do tisku; publikace v impaktovaném časopisu je bonifikována; student UP je prvním nebo jediným autorem práce.

Oceněný autor práce obdrží odměnu 2 000–3 000 Kč. Cena Klubu bude předána rektorkou UP na slavnostním zasedání Vědecké rady UP v listopadu t. r.

Termín odevzdání přihlášek je **15. 10. 2003**.

Přihlášku s jedním výtiskem práce je nutno předat do uvedeného data, nejlépe osobně, doc. J. Schulzovi, CSc., Katedra historie FF UP, Krížkovského 10, 771 47 Olomouc, tel. 585 633 243.

-kap-

Přednáška významného absolventa Univerzity Palackého v Olomouci

V souladu se Statutem přednášky významných absolventů Univerzity Palackého v Olomouci vypisuje Klub absolventů a příznivců UP, Univerzita Palackého a statutární město Olomouc výběrové řízení na kandidáta přednášky pro rok 2004.

Návrh na kandidáta přednášky může podat kterýkoliv člen akademické obce či Klubu absolventů a příznivců UP. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění.

Termín podání návrhů předsedovi Klubu absolventů a příznivců UP, kterým je doc. J. Schulz, CSc., je **15. říjen 2003**.

-red-

Čestné uznání rektora UP

autorům vědeckých monografií

Rektor UP, ve snaze zvýšit prestiž vědecké práce na UP, uděluje každý rok Čestné uznání autorům vědeckých monografií, a to autorům z řad zaměstnanců UP.

Výslovně jsou vyloučeny pro udělení Čestného uznání a) publikace populárně vědecké, b) učební texty a učebnice.

O zařazení předložených publikací do kategorie „vědecké monografie“ rozhodne grémiem složené z proděkanů pro vědeckobadatelské záležitosti všech fakult UP a prorektora pro záležitosti vědy a výzkumu.

O udělení Čestného uznání může požádat každý zaměstnanec UP, a to tak, že zašle monografii, jejímž je autorem (nebo na níž se autorsky podílil jako v pořadí první autor), prorektorovi pro záležitosti vědy a výzkumu spolu se žádostí do **17. října 2003**.

Čestné uznání obdrží autoři všech vědeckých monografií, které a) nesou v roce daného kalendářního roku nebo b) nesou v roce daného předchozího, pokud již Čestné uznání neobdrželi.

Čestné uznání předává rektor UP na slavnostním shromáždění na konci každého roku.

-vv-

Roots & Wings: evropské dimenze ve vzdělávání

■ Ve dnech 17.–21. 9. 2003 se v nádherných prostorách konviku uskutečnila mezinárodní konference, která byla jedním z výstupů projektu *Kořeny a křídla (Roots & Wings)*. Tento projekt je podpořen grantem Evropské komise v rámci programu Socrates. Hlavním koordinátorem projektu je Pedagogické centrum v partnerském městě Olomouckého kraje – v dánském Vejle. Naše univerzita je jedním z partnerů v tomto projektu, kontaktní osobou je doc. D. Nezvalová. Konference v Olomouci se zúčastnilo 86 učitelů ze sedmi zemí (Anglie, Dánsko, Irsko, Itálie, Rakousko, Švédsko a Česká republika). Všechny tyto země jsou partnery v tomto projektu, jehož hlavní cílem je vytvoření sítě škol, které budou spolupracovat v rámci evropských regionů, a realizovat tak evropské dimenze ve vzdělávání s přihlédnutím ke svým kulturním tradicím.

Zahájení konference se zúčastnila Ing. J. Nechvátalová z Národní agentury Socrates v Praze a Ing. P. Sekanina z Krajského úřadu Olomouckého kraje. Úvodní referát na konferenci přednesla doc. L. Hornová (na snímku).



▲ V průběhu návštěvy Olomouckého kraje zavítala na UP *delegace z německého Würzburgu*, vedená zemským radou W. Zornem a členem bavorského Zemského sněmu M. Achem. S rektorkou UP prof. J. Mačákovou a prorektorkou UP doc. M. Hirschovou diskutovali o kontaktech studentů a pedagogů olomoucké germanistiky s německými kolegy o možných formách další spolupráce s některou srovnatelnou univerzitou v SRN.

-red-, foto -dan-

Dunajská konference rektorů

■ V pátek 26. 9. se v pražském Karolinu konalo zasedání *Dunajské konference rektorů* (zahrnující veřejné vysoké školy třinácti středoevropských a východoevropských států), kam byli tentokrát kromě rektorů vysokých škol pozváni i vedoucí kanceláří zahraničních styků a zástupci studentů. Za Univerzitu Palackého se konference zúčastnila prorektorka pro zahraniční záležitosti doc. M. Hirschová a zástupci studentů J. Strojil (LF UP) a Mgr. J. Langer (PdF UP). Po zahajovacích projevech rektora Univerzity Karlovy prof. I. Wilhelma a prezidenta *Dunajské konference rektorů* prof. Devínskeho následovaly příspěvky představitelů *Programu výměny studentů středoevropských univerzit* (CEEPUS), ve kterých představili výsledky tohoto programu od roku 1995. Výměnný program CEEPUS, kterého se účastní i studenti UP, bude v příštím roce nahrazen projektem CEEPUS II.

V dalších příspěvcích přednesli zástupci univerzity v maďarské Pécsi zkušenosti s fungováním kanceláře zahraničních styků a zástupce UK seznámil přítomné s historií vzájemné mezinárodní spolupráce vysokých škol středoevropského regionu od středověku až po současnost.

V odpolední části konference vystoupili se svým příspěvkem mj. studenti zahraničního institutu UK na téma činnosti a aktivity studentských spolků a jejich spolupráce. V následné diskusi zazněly podnětné připomínky ze strany rektorů i přítomných studentů, bylo ovšem konstatováno, že zájem studentů o dobrovolnou mimoškolní činnost je velmi malý a činnost

Shrnula školskou politiku v českých zemích od předválečného období až do současnosti. Tento referát vzbudil velkou pozornost účastníků konference, zejména pak informace o přístupech ke vzdělávání v období předchozího režimu v letech 1948–1989. Učitelé měli také možnost získat informace o mezinárodních projektech Evropské komise s doporučeními, jak zpracovávat tyto projekty, ve vystoupení L. Kaplanové, která reprezentovala na konferenci Evropskou komisi. Učitelé, kteří již pracují v tomto projektu, na konferenci prezentovali výsledky své práce. Snad motivovali i naše učitele k evropské spolupráci.

Organizačně byla konference zajištěna Centrem pro inovaci a transfer technologií UP. Poděkování patří doc. Hornové, dr. Faklové, Mgr. G. Pokorné a Mgr. Štostelové, které svým vysoce profesionálním přístupem důstojně reprezentovaly Univerzitu Palackého v Olomouci.

-dn-, foto -tj-

Sešla se Vědecká rada UP

■ K hlavním bodům programu zasedání Vědecké rady UP, které se konalo 6. 10., bylo projednání návrhů na *jmenování profesorem* a diskuse ke *kritériím habilitačních a profesorských řízení*.

Vědecká rada UP schválila návrhy na jmenování profesorem doc. PhDr. P. Vorla, CSc. (Fakulta humanitních studií Univerzity Pardubice), pro obor české dějiny a doc. MUDr. J. Opavského, CSc. (FTK UP), pro obor neurologie; pro projednané odvolání doc. M. Hirschové, CSc. (FF UP), bylo řízení ke jmenování profesorem zastaveno.

Vědecká rada UP rovněž schválila návrhy na složení dalších kolegií oborů, a to: kolegium **oboru matematika a informatika**, kolegium **oboru fyzika**, kolegium **oboru biologie a ekologie**, kolegium **oboru geografie, geologie a mineralogie** a kolegium **oboru zdravotnictví**. Přijat byl také návrh na doplnění kolegií oboru teologie, filologie, umění a teorie umění a sociologie a politologie.

-mav-

a přežití spolků závisí pouze na konkrétních osobách a neexistuje přirozená návaznost v dobrovolné práci ostatních studentů.

V přestávkách mezi jednotlivými částmi konference jsme navázali kontakt se studenty z Karlovy Univerzity, Chorvatska a Rakouska a věříme, že se podaří rozvinout případnou užší spolupráci s jejich studentskými organizacemi.

J. Langer, J. Strojil



▲ Pod záštitou rektorky UP, děkana FF UP a Velvyslancetví Čínské lidové republiky v ČR byla v Uměleckém centru UP 7. 10. zahájena výstava fotografií „Sto let nejvýznamnějších archeologických nálezů“.

-red-, foto -tj-

Knihovny a architektura

■ Ve spolupráci a za finanční podpory Asociace knihoven vysokých škol, Ministerstva kultury ČR a sponzorských firem uspořádala pod tímto názvem Knihovna UP ve dnech 21.–23. 9. 2003 pracovní seminář. Volně navázal na mezinárodní konferenci, kterou knihovna zorganizovala před dvěma lety a která představila nové knihovny Evropy i České republiky. Konference nastartovala diskusi mezi zástupci dvou naprosto odlišných profesí: mezi knihovníky a architekty. Jejich účastníci diskutovali o svých představách ideální knihovny a v jejím závěru se obě strany shodly, že bude pro obě strany velmi užitečné v započaté diskusi pokračovat.

Tématikou letošního semináře se stala výstavba nových knihoven v České republice. Toto téma přilákalo k účasti řadu vynikajících zástupců obou profesí. V období socialismu se v naší republice knihovny přestaly stavět úplně a tomu odpovídal stav jejich budov. Brzy po roce 1989 však byla rychle vybudována nebo rekonstruována řada velkých knihoven a v současné době se ke stavbě chystají další. Většina provozovatelů, kteří dnes stojí před úkolem vystavět nebo renovovat knihovnu, však nemá žádné teoretické ani praktické zkušenosti. Organizátoři semináře byli proto požádáni, aby se pokusili jeho program sestavit tak, aby pomohl připravit návod, jak postavit ideální knihovnu. Touha tvůrců knihoven a knihovníků a také těch, kterým knihovny slouží – tedy čtenářů – je, aby byla knihovna snadno dostupná, otevřená a příjemná.

Představa o moderní a účelné knihovně se však u obou profesí často liší, architekti upřednostňují odlišná kritéria než knihovníci. Z těchto důvodů si celý seminář kladl za úkol přinést především poučení pro management knihoven a dát mu představu, jak se připravit na stavbu nové knihovny nebo jak přiblížit tu svou knihovnu ke knihovně ideální.

Program byl vymezen velmi přesně. Architektka Fialová popsala nové trendy architektury, Ing. Svoboda a dr. Kurka, zástupci knihovníků, předložili svou představu ideální knihovny i s návodem, jak postavit knihovnu. Vysvětlili, proč jsou důležité počáteční diskuse o stavbě, popsali postup od dobrého stavebního programu, účelného organizačního schématu, vybrané architektonické soutěže až po stavební povolení a zahájení stavby. Doporučili, aby všechny tyto části byly detailně promyšlené, protože všechny další úpravy a změny v nové knihovně jsou obtížné a velmi drahé.

V další části semináře se projevilo, jaký je rozdíl mezi představami o ideální budově knihovny a realitou knihovny postavené. Prof. arch. M. Masák předvedl na celé řadě diapozitivů problémy budov nových knihoven po stránce architektonické (do jeho kritiky se vešla i naše knihovna). Přišel i s doporučeními, jak je možno nedostatky odstranit. Knihovníci působící v nových knihovnách poukazovali ve svých příspěvcích na nedostatky budov, o kterých přímo diskutovali s přítomnými architekty knihoven. V programu dále vystou-

pila Mgr. V. Vohlídalová, bývalá ředitelka a organizátorka stavby moderní liberecké knihovny. Na základě svých zkušeností se pokusila o porovnání kvality služeb v několika nových českých knihovnách. Sestavila tabulky, ve kterých srovnala výsledky hodnocení při rozhovoru se čtenáři i personálem knihovny. Hodnocení bylo do jisté míry závislé i na kvalitě budovy, především na jejím vytápění, osvětlení či tepelné izolaci. Závěrem vystoupil student V. Ripka, který vyhodnotil práci knihoven v nových knihovnách z pohledu čtenáře. Po každém příspěvku se rozproudila diskuse mezi přítomnými knihovníky a architekty, kteří si vzájemně sdělovali své dojmy, upřesňovali své představy a poskytovali rady pro zlepšení činnosti knihoven.

Pro uspořádání semináře byl zvolen filmový sál Uměleckého centra UP, proto měli účastníci semináře možnost prohlédnout si celou nádhernou budovu. Architekti i knihovníci byli nadšeni její krásou a ocenili vedení univerzity, jakým způsobem bylo schopno zajistit přestavbu tak vzácné památky. Seminář byl přísně pracovní, jeho účastníci si z něho odnesli spoustu poznatků a odcházeli s vědomím účelně stráveného času v programu, ze kterého budou moci čerpat ve své další práci. Odcházeli s přáním, aby jejich diskuse přinesla žádané výsledky a po dvou letech opět mohla pokračovat v Olomouci na půdě UP.

-dl-

Prohlášení akademických senátů veřejných vysokých škol ČR

Akademické senáty veřejných vysokých škol se znepokojením konstatují, že vláda České republiky nepodpořila návrh na reformu veřejných vysokých škol, která měla být realizována v roce 2004, kdy Česká republika vstoupí do Evropské unie. Vyjadřují podporu Prohlášení Rady vysokých škol ze dne 18. září 2003 a přesvědčení, že všechny racionální argumenty už byly řečeny. Nevidí proto jinou možnost, než v nastávajícím zimním semestru zahájit protestní akce.

Akademické senáty...

Dokončení ze str. 1

Podle informací MUDr. Z. Zlámala se navržené prohlášení již setkalo s prvními pozitivními ohlasy z Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy univerzity v Brně, z Technické univerzity v Liberci a několika dalších. Konečným termínem pro další odpovědi je 30. říjen, ke společnému jednání o dalších konkrétních krocích by se pak měli předsedové senátů sejít začátkem listopadu. Neradí bychom však, aby to vyznělo, že jde o akci namířenou proti ministerstvu. Naopak. Ministerstvo navrhlo reformu, která vypadá relativně dobře, ale musí na ni být finance. A ty v tom rozpočtovém návrhu nejsou, řekl předseda AS UP.

Jak dále MUDr. Z. Zlámál uvedl, předpokládaných 1,7 mld. by pro vysoké školy znamenalo pouze zajištění jejich základního provozu pro další rok. V tom já osobně vidím falešnost prezentace tohoto navýšení: jde jen o existenční minimum, bez něhož by vysoké školy čekal kolaps. Navíc – půjdeme-li do Evropy, kde většina zemí dává na vysoké školství ze svého HDP 1,0 až 1,5 %, zatímco ČR jen 0,78 % – budeme tam skutečně velice chudobnými nešťastníky, dodal.

Z hlediska uvažovaných podob protestních akcí by zatím senátoři dali přednost formě manifestací či peticí před stávkou, uvažuje se také o cílených jednáních představitelů vysokých škol s konkrétními poslanci v daných regionech.

-mav-

Ohlédnutí



■ Závěrečný den letošního Academia filmu Olomouc patřil tradičně vítězům. Mezi tvůrci, kteří v atriu Uměleckého centra UP osobně převzali sošku Afy, byl i režisér **Benjamin Geissler**, autor snímku *Bilder Finden* (Hledání obrazů, SRN, 2002), oceněného Velkou cenou AFO 2003. Jak ve zprávě o své letošní práci uvedla mezinárodní porota, vítězný film „výjimečnými postupy konfrontuje život a dílo spisovatele a malíře Bruna Schulze a jeho tragickou smrt během 2. světové války se současnou realitou míst a jejich obyvatel, kde Bruno Schulz působil.“



Závěr slavnostního ukončení 38. ročníku AFO 2003 patřil pak **E. Kočíčkové** a **L. Nohavicovi**, kteří všem přítomným věnovali svůj krátký recitál.

-mav-, foto -map-

HABILITACE

Lékařská fakulta UP

Ve čtvrtek 16. 10. se na zasedání Vědecké rady LF UP (posluchárna Neurologické kliniky LF UP) uskutečnil následující habilitační řízení:

V 10 hod. bude zahájeno habilitační řízení **MUDr. J. Vomačky, Ph.D.**, ředitele Fakultní nemocnice v Olomouci a odborného asistenta Radiologické kliniky LF UP, v oboru radiologie. Habilitační práce má název *Ultrasonografie hlavy a krku*, habilitační přednáška je na téma *Ultrazvuková sonografie hlavy a krku v dětském věku*.

V 11 hod. začne habilitační řízení **MUDr. P. Maňáka, CSc.**, přednosty Traumatologického odd. Fakultní nemocnice Olomouc a odborného asistenta I. chirurgické kliniky LF UP, v oboru chirurgie. Habilitační práce má název *Osteosyntéza tubulárních kostí ruky*, habilitační přednáška je na téma *Moderní léčba zlomenin kosti člunkové a jejich následků*.

Od 12 hod. se uskuteční habilitační řízení **MUDr. H. Hudečkové, Ph.D., MPH**, vedoucí oddoru epidemiologie SZÚ v Martině a externí učitelky JLF UK v Martině, v oboru hygiena, preventivní lékařství a epidemiologie. Habilitační práce má název *Účinnost a prospěšnost preventivních vakcinačních strategií*, habilitační přednáška je na téma *Význam analýzy účinnosti a prospěšnosti vynaložených nákladů na preventivní očkování v preexpoziční a postexpoziční profylaxii*.

S habilitačními pracemi je možno se seznámit na referátu vědy a výzkumu Děkanátu LF UP.

-lfup-

Filozofická fakulta UP

Dne 22. 10. 2003 proběhnu před Vědeckou radou FF UP (zasedací místnost U1, Křížkovského 8), tato habilitační řízení:

Ve 13 hod. bude zahájena habilitace **PhDr. M. Jančkové, CSc.** (PdF JČU České Budějovice), v oboru český jazyk.

Ve 14 začne habilitační řízení **PhDr. E. Krče, Dr.** (FF UP), v oboru teorie literatury.

Podrobnější informace k jednotlivým uchazečům najdete na www.ff.upol.cz/veda.

-ffup-

Nesmělé začátky startem raketového vývoje

Za účasti zástupců nizozemské, české i jihoafrické strany otevřela Univerzita Palackého 3.10. 2003 **Centrum jazyka a kultury Nizozemí a Vlámie „Erasmium“**. Zároveň s nastalým akademickým rokem vznikla na Filozofické fakultě UP nová – již osmnáctá – katedra: Katedra nederlandistiky. Při této slavnostní příležitosti poskytl Žurnálu UP krátký rozhovor její vedoucí a „duchovní otec novodobé olomoucké nederlandistiky“ **dr. W. Engelbrecht, Ph.D.**:

V bývalém Československu má nederlandistika zhruba osmdesátiletou tradici. Píše se podzim roku 2003 a FF UP má nejen samostatnou Katedru nederlandistiky, ale dokonce i své Centrum, které v ČR nemá obdoby a v němž by se mj. měli setkávat nizozemsky mluvící lidé střední Moravy a Slezska. Existuje v současné době údaj o počtu těchto lidí?

Podle odhadu nizozemského velvyslanectví je v ČR zhruba pět až sedm tisíc Nizozemců a Vlámů. Zhruba tři čtvrtiny z nich se nachází v Praze, jedna čtvrtina pak na Moravě, z toho asi dvě třetiny v Brně a okoli a zbytek zejména v Olomouci, Ostravě, v Hranicích atd. V Brně založili nizozemští obyvatelé jistý klub, s jehož předsedou jsme se již dohodli na založení (i k tomuto účelu) databáze.

Co bude centrum nabízet?

Bude sloužit nejen studentům holandské a další vysoké školy, ale i veřejnosti. Chtěli bychom zde organizovat přednášky zahraničních profesorů, do budoucna – asi čtyřikrát do roka – výstavy a přednášky zajímavých osobností – spisovatelů, profesorů – i pro veřejnost. Na Centrum se budou moci obracet také zájemci o cestu do Nizozemí či o kurzy holandské, budou se zde promítat nizozemské a vlámské filmy.

Nederlandistika na UP je nejmladší v zemi. Obnovena byla v roce 1991. Jaký je o ni zájem a jaké typy studia nabízí?

Ke studiu nederlandistiky se v ČR každoročně hlásí asi 150 lidí. V Olomouci existují zatím dva typy studia: pětileté dvouoborové magisterské studium nizozemské filologie a – ve střední Evropě ojedinělé – tříleté bakalářské jednooborové studium nizozemštiny se zaměřením na hospodářskou praxi. Studenti zde ale mohou také absolvovat afrikanštinu

a frištinu. Olomoucká nederlandistika přijímá v lichých letech, střídá se s nederlandistikou v Praze. Stabilně se zde hlásí asi 60 lidí, přijato je pouze 20 z nich. V současné době je na Univerzitě Palackého asi sto studentů nederlandistiky.

Jaké další typy studia plánujete do budoucna?

Rádi bychom připravili doktorský studijní program. Ten v České republice neexistuje. Také bychom se rádi pokusili o přípravu dalšího magisterského studia – South African Cultures, mnohé ovšem závisí na zájmu jihoafrické strany. Ve zmíněném oboru by se měli sejit studenti se zájmem o jihoafrickou anglickou literaturu, dále africkanskou literaturu a jazyk, nejspíš suuluštinu. Nizozemští zprostředkovatelé práce také jeví zájem o speciální kurzy nizozemštiny pro ošetřovatelky, doktory, případně pro ty zájemce, kteří by chtěli pracovat ve výpočetním sektoru v Nizozemí. Domnívám se, že se stárnoucí populací bude i větší potřeba těch, kteří budou fungovat např. jako ošetřovatelé v domácí péči. Těchto lidí je v Nizozemí totiž velký nedostatek.

Nabízí se studentům také možnost studia v Nizozemí, Vlámku či jiných zemích, v nichž se užívá nizozemština?

Každý student má možnost dostat se do Nizozemí, ať už prostřednictvím některého z nabízených programů (Erasmus, Ceepus atd.), nebo prostřednictvím každoročně nabízených letních kurzů. Zhruba třem nejlepším v poslední fázi studia se pak nabízí speciální roční stipendium v Nizozemí. Do budoucna bychom rádi měli jedno takové i ve Vlámku. V současné době je v nizozemsky hovořících zemích asi deset našich studentů.

Celkové náklady na vznik centra, v jehož názvu figuruje jméno významného nizozemského humanisty Erasma, činily 2,5 mil. korun. Bez přispěvatelů by ovšem k slavnostnímu otevření nedošlo. Jmenujme alespoň hlavní mecenáše...

Nizozemská jazyková unie, Královská nadace Prins Bernhard, Sdružení Orde van den Prince, Nizozemské velvyslanectví v Praze a Vlámské zastupitelství ve Vídni, město Veenendaal, statutární město Olomouc, Univerzita Palackého a její Filozofická fakulta.

Za rozhovor poděkovala

M. Hronová, foto -tj-



Zkouškové centrum pro mezinárodní zkoušky z angličtiny v Knihovně UP

Na základě dodatku Smlouvy o spolupráci mezi UP a Britskou radou v Praze bylo v dubnu letošního roku zřízeno v Britském centru Knihovny UP (BC KUP) tzv. **Zkouškové centrum** (British Council Examination Centre), které zabezpečuje organizaci cambridgeských zkoušek pro kandidáty ze střední Moravy.

Poskytováním této velice žádané služby vstupuje UP do povědomí odborné veřejnosti jako důležitý partner při získávání mezinárodně uznávaných jazykových kvalifikací, ať už pro jednotlivce nebo pro soukromé podniky, státní nebo regionální instituce, které tyto kvalifikace vyžadují u svých zaměstnanců.

Zároveň došlo k dalšímu posílení stávající spolupráce mezi UP a Britskou radou, která se významnou měrou podílí na obnově knihovního fondu Britského centra.

Cambridgeské zkoušky jsou mezinárodně uznávané zkoušky z angličtiny s dlouholetou tradicí. Úspěšní kandidáti získávají časově nemezené certifikáty, který vydává přímo University of Cambridge (ESOL Examinations). Registraci, zkoušku samotnou a distribuci certifikátů zajišťují zkoušková centra, která fungují po celém světě.

Velká potřeba po zkouškách vyvolala potřebu členění zkoušek podle typů a stupňů náročnosti. Původně třístupňová škála zkoušek z všeobecné angličtiny pro pokročilé studenty (*First Certificate in English, Certificate in Advanced English a Certificate of Proficiency in English*) byla postupně rozšířena o další dvě „snazší zkoušky“ (*Key English Test a Preliminary English Test*), k jejichž složení se předpokládá pouze 200, respektive 380 hodin studia.

Kromě všeobecných zkoušek lze v Olomouci skládat i zkoušky z obchodní angličtiny, které nevyžadují žádné odborné znalosti a co se týče znalostí gramatiky a rozsahu slovní zásoby, jsou dokonce snazší než adekvátní úroveň všeobecných zkoušek. Předpokládají ovšem u kandidátů schopnost aktivně komunikovat v uvedených oblastech.

I v ČR popularita cambridgeských zkoušek neustále stoupá. Je vyvolána především blízkostí se vstupem ČR do EU a loni schváleným zákonem o jazykových kvalifikacích zaměstnanců státní správy, a v neposlední řadě i faktem, že certifikát TOEFL, což je americká obdoba cambridgeských zkoušek, má platnost pouze dva roky a zkouška se dá skládat pouze v Praze.

Uchazeči o cambridgeské zkoušky zdaleka nejsou jen studenti UP, ale také pracovníci státní a veřejné správy, studenti středních i jazykových škol a další lidé z řad široké veřejnosti, kteří si chtějí touto cestou rozšířit svoji kvalifikaci. Větší jazykové školy v regionu nabízejí přípravné kurzy k jednotlivým cambridgeským zkouškám, některé státní jazykové školy připravují své záky jak ke státním, tak ke cambridgeským zkouškám.

V Olomouci se zkoušky zatím pořádají v červnu a prosinci, v případě většího počtu zájemců se uvažuje i o březnovém termínu. V letním termínu se zaregistrovalo přes 300 uchazečů. Úspěšnost u zkoušek je v Olomouci tradičně vysoká, v červnu to bylo 83 %. Nejpopulárnější zkouška je tzv. *First Certificate in English*, který v červnu v Olomouci skládalo 215 kandidátů s úspěšností 81 %.

Jelikož uchazeči o zkoušku často využívají služby a knihovní fond Britského centra Knihovny UP, snažíme se na tuto situaci reagovat a knihovní fond doplňujeme. V BC KUP je pro zájemce připraveno velké množství studijní literatury, zkušební testy i s klíči, ukázky zkoušek z minulých let či rozřazovací test na počítači. Rádi každému zájemci pomůžeme při výběru vhodné zkoušky pro jeho jazykovou úroveň.

Další informace o zkouškách najdete na internetových stránkách Britské rady v Praze (<http://www.britishcouncil.cz/exam>) nebo vám je poskytne regionální administrátor zkoušek Mgr. M. Štěrba. Zkouškové centrum je součástí Britského centra Knihovny UP, Křížkovského 14, bc-kup@rupnw.upol.cz, tel. 585 631 874, <http://tin.upol.cz/bc>.

Z historie olomoucké nederlandistiky

Ačkoli byla Univerzita Palackého od svého prvopočátku s Nizozemím propojena (mnozí jezuité pocházeli právě z Nizozemí a Vlámie), byl lektorát nederlandistiky založen na FF UP až v akademickém roce 1946/1947. Učinil tak první poválečný rektor prof. L. Fischer (mj. i první předseda Československo-nizozemského svazu). Zanedlouho, v roce 1951, však musel prof. L. Fischer činnost tohoto lektorátu z politických důvodů ukončit a i přes veškeré snahy o jeho obnovení se to podařilo až v akademickém roce 1990/1991.

Právě toto datum lze považovat za start bouřlivého vývoje nederlandistiky na UP, na jehož počátku byla iniciativa germanistů doc. L. Topolské a prof. L. Václavka. Jestliže v lednu 1991 začínala olomoucká nederlandistika „na zelené louce“, v roce 1993 již nabízela nepovinné kurzy pro studenty z celé univerzity, v roce 1995 se jí podařilo otevřít tříleté bakalářské studium nizozemštiny jako hlavní obor a v roce 1997 už nic nebránilo tomu, aby byl otevřen pětiletý magisterský program. V roce 2000 byl realizován první ročník dosud jediného studia komerční nizozemštiny v regionu – tříleté bakalářské studium se zaměřením na hospodářskou praxi. Zatím posledním mezníkem, který se zapisí do dějin olomoucké nederlandistiky, je září 2003, kdy se nederlandistika, do této doby součást Katedry germanistiky FF UP, stává historicky první samostatnou katedrou v ČR.

Olomoucká nederlandistika, nejmladší v regionu, přešla jako první v republice na tzv. Ba-Ma-systém. Již od roku 1996 sekce úzce spolupracovala a dodnes spolupracuje s největší katedrou nederlandistiky ve středoevropském regionu – Katedrou Filologií Niderlandziej im. Erasma z Rotterdamu na univerzitě v polské Vratislavi. V rámci této spolupráce přednášejí od roku 1997 polští nederlandisté pravidelně na olomoucké univerzitě. Důležitá je i spolupráce města Olomouc s nizozemským městem Veenendaal slavicím letos své desáté jubileum; díky ní přijíždějí kolegové do Olomouce přednášet, organizují se stáže apod. Katedra nederlandistiky FF UP zorganizovala ve své novodobé historii již třikrát mezinárodní kongres, uspořádala řadu letních kurzů a stála u zrodu spolupráce česko-slovenských nederlandistů ONETS.

Z lektorátu, jenž původně disponoval jedním lektorem a osmi studenty se postupem času stala jedna z největších kateder v regionu s osmi stálými spolupracovníky, třemi externisty, dvěma doktorandkami, dvěma studijními asistenty, jedním asistentem v knihovně, dvaadvadesáti studenty oboru nederlandistika a čtyřiceti studenty kurzu nizozemštiny (čísla z roku 2002/2003).

Nizozemštinou hovoří asi 25 mil. lidí světa.

M. Hronová

-mš-

Soteriologie a teologie kříže Bonaventury z Bagnoregia

Centrum pro náboženský a kulturní dialog při Husitské teologické fakultě UK v Praze nedávno vydalo vědeckou monografii prof. C. V. Pospíšila, Th.D., *Soteriologie a teologie kříže Bonaventury z Bagnoregia*. Na zasedání Vědeckých rad UP (21. 11. 2002) obdržel autor působící na Katedře systematické teologie CMTF UP Čestné uznání rektorky UP. Tvůrce knihy, jež vyšla s příspěvím Grantové agentury ČR v nákladu 500 ks, poskytl Žurnálu UP zajímavý rozhovor.

Co vás přivedlo k sepsání této monografie?

Důvodů byla celá řada – existenciálních i čistě odborných. Donedávna byl u nás Bonaventura málo známou postavou, neexistovala česká monografie věnovaná komplexnímu myšlenkovému odkazu tohoto myslitele. Problematika Kristova kříže navíc představuje ústřední bod jeho díla, je to snad nejhodnější klíč k porozumění jeho odkazu.

Můžete krátce objasnit pojmy soteriologie a teologie?

Soteriologie, nauka o spáse, poukazuje na význam Kristova kříže pro člověka, teologie kříže zase na to, jak událost Kristova ukřížování ovlivňuje naše představy o Bohu. Není nezajímavé, že důraz na Kristův kříž jako na vrchol zjevení tajemství Boha výrazně charakterizuje myšlení M. Luthera. Bonaventura zastává stejný názor, i když se v mnohém od velkého německého reformátora lišil. Podle mého názoru se Bonaventurovi podařilo mnohem harmoničtěji skloubit teologii stvoření a její výpověď o Bohu s přínosem teologie kříže.

Jaký je tedy pohled Bonaventury z Bagnoregia na soteriologii?

Bonaventurova soteriologie je nesmírně komplexní. Velkou výzvou pro mne bylo, že se jí doposud nepodařilo uspokojivě dešifrovat. Na tomto tématu si „vylámali zuby“ i věhlasní autoři jako Guardiani nebo Rahnerův žák Gerken. Velmi originální je především to, že náš autor pohlíží na význam Kristova kříže od antropologie, přesněji řečeno od duchovní urovně člověka, takže pro někoho má kříž očistnou roli, pro dalšího je světlem umožňujícím hlubší zakoušení moudrosti, konečně pro ty nejpokročilejší se stává prostředkem tajemného sjednocení s Bohem. Tohle se mi, myslím, podařilo prokázat, zároveň pak doku-

mentovat postupný vývoj jednotlivých linií tohoto z dnešního hlediska velmi podnětného systému. Zdá se být evidentní, že Bonaventurův odkaz v této záležitosti zůstal po celá staletí nepochopen, protože náš myslitel se výrazně vymkl – zejména v druhém období své tvorby – dobovým scholastickým myšlenkovým schémátům a překonal je o celá staletí.

Jak nahlíží Bonaventura z Bagnoregia na rozdíl mezi spásou a vykoupením?

Pokud bychom se pokusili analyzovat pouze uvedenou terminologii, pak bychom se asi mnohého nedočkali. Bonaventura je totiž terminologicky poměrně dost neukázněný, což mne při překládání jeho děl přivádí často na pokraj šílenství. Zaměřme-li se však na rozlišení nápravy a obnovy stvoření na jedné straně a na jeho dovršení na straně druhé, pak tyto dva aspekty Kristova díla náš autor rozlišuje velmi zřetelně, i když to vyjadřuje rozličným způsobem.

Soteriologie úzce souvisí s antropologií, milostí, svobodným rozhodováním člověka – do jaké míry je potřebná milost či svobodné rozhodování člověka?

Odpověď je velmi snadná a nejasná zároveň: oběho je třeba zároveň. Kristus byl podle křesťanské víry autentickým člověkem (svoboda) i pravým Božím Synem (milost). Stejně jako v Kristu božství nepotlačuje lidství a opačně, tak je tomu i ve vztahem milosti a svobody v našem životě. Spása jednotlivce je nevyhnutelným a svobodným darem, ovšem toto obdarování není nějakou věcí. Jeho přijetí totiž předpokládá lidskou svobodu a angažovanost. Deťnujeme-li spásu jako připodobnění člověka Bohu, pak předpokládá jednak Boží sebedarování (milost), jednak stále plnější přijímání tohoto daru ze strany člověka (svoboda). Dalo by se také říci, že duchovní růst představuje stále intenzivnější vzájemné prolínání a postupování Božího sebedarování a lidské dispozice realizovat to, k čemu jej milost uschopňuje. Bonaventura hovoří o tom, že milost je „bohoformní“, jenomže tato forma zůstává čímsi prázdným, pokud jí člověk obrazně řečeno svobodně nevyplní svým autentickým lidstvím. Jestliže se Bůh daruje člověku bezvýhradně, pak spodobení člověka s Bohem předpokládá, že se člověk ve svobodě Bohu daruje s vpravdě božskou štědrostí. U Krista –

člověka se toto bezvýhradně a božsky štědré sebedarování Otci a potažmo i nám naplnilo na kříži, proto je také kříž vrcholem vtělení a vrcholem zjevení Boha v dějinách.

Jak ale tato ojedinělá historická událost mohla (může) mít historicky neomezený dosah pro lidstvo? V jakém smyslu je naším spasitelem?

Ptáte se na několik věcí najednou. Univerzalita významu jednotlivé historické události je vsutku čímsi zásadním. Pro člověka má univerzální platnost nějaká idea nebo zákonitost. Univerzální velikončinná události musí být tudíž jiného řádu. Osvětlení tohoto mystéria se nyní může odvíjet několika směry. Na jedné straně je to osobní identita Ježíše Krista, v němž se setkává čas a věčnost, a právě na tomto základě pak můžeme uvažovat o tajemné trvalé přítomnosti toho, co Kristus vykonal. Na druhé straně je třeba říci, že křesťané prožívají tuto univerzalitu jako trvalé přítomňování velikončinné události, což se děje především při liturgii. Zmíněná univerzální je tedy také úkolem, který na svých bedrech křesťané nesou. Další možnosti, jež se jeví být názornější, je význam Ježíšova vstupu do stavu smrti. I pro nevěřícího je evidentní, že každý člověk nakonec musí zemřít. Ježíš, který do tohoto stavu vstoupil, jako kdyby na člověka čekal právě v prostoru jeho smrti, a tak smíme uvažovat o tajuplném setkání mezi každým zesnulým a Ukřížovaným. Můžeme shrnout, že se jedná o univerzalitu přítomnosti a možnosti osobního setkání. Životní cesta mne někdy vede, pokud po ní kráčí jako hledač pravdy, jsem již ve spojení s cílem, i když tento cíl je pro mne zatím záhadou. V tomto smyslu je tedy Ježíš spasitelem i těch, kdo ho ještě neznají, ale žijí v pravdě.

Druhá část otázky v sobě zahrnuje tolik podotázek, že mi prostě nezbývá nic jiného, nežli odkázat na celou pátou kapitolu své knihy Ježíš z Nazareta, Pán a Spasitel. Po jejím pročtení každý uzná, že odpověď na třech řádcích se prostě nedá. Určitě ale jeho spasitelství nespocívá v tom, že by něco za nás jaksí platil Bohu. To totiž Nový zákon nikde neříká. Pokud někteří teologové dříve hovořili v uvedeném smyslu, pak je to třeba vnímat buď jako analogii, nebo ve vyhraněných případech jako pochybení.

Jaké nové poznatky ve své monografii tedy předkládáte?

Na tuto otázku by měli odpovědět především kolegové. Neberte tedy následující výčet jako vychloubání, ale spíše jako výzvu k verifikaci. Jsem si vědom toho, že monografie nepřináší pouze teologické novinky, ale také řadu objevů, jež se týkají interpretace Bonaventurova myšlení jako takového. Důležitým hermeneutickým klíčem je nová analýza geometrických myšlenkových schémat, na nichž Serafický doktor hodně stavěl. (Největší středověcí mistři byli odbornou a církevní veřejností titulováni, například Tomáš se honosil titulem „Doctor Angelicus“. Titul „Serafický“ se objevuje v patnáctém století v Gersonově díle. Důvodem tohoto označení je zřejmá skutečnost, že Bonaventura často hovořil o andělském řádu Serafů, v nichž by se měla specificky projevovat Boží láska. Znamená to také, že Bonaventurovo myšlení je silně orientováno na Boha jako lásku – srov. 1 Jan 4, 8.) Na tomto základě se podařilo jasně stanovit, co odlišuje Bonaventurovo myšlení v prvním období (tedy před rokem 1259), a ve druhém období. Domnívám se, že velmi důležité je rozlišení různých typů bonaventurovské redukce (reduktio).

Odborníky v oblasti filosofie by dále mohla zajímat problematika iluminace, která se nejvíce jako samostatně pojímaná gnoseologie, nýbrž jako součást komplexního soteriologického procesu. Jde o to, že každé zároveň darované i poctivě nabyté vědění může mít velký význam na cestě člověka k plnosti patření na Boha. Z teologického hlediska se podařilo odhalit naprosto originální trinitární sché-

Dokončení na str. 6

PŘEDSTAVUJEME

Noví profesori a profesorky UP

I v tomto čísle pokračujeme v představování nových profesorů a profesorek UP, kteří byli jmenováni 5. 6. 2003. Dalším z nich je:

Prof. PhDr. Pavel Klapil, CSc. (1937)

Pedagogická fakulta, Katedra hudební výchovy.

Obor: hudební teorie a pedagogika.

Vědecká a výzkumná specializace: didaktika hudebně teoretických oborů, etnomuzikologie.

Prof. P. Klapil je autorem (spoluautorem) cca 50 vědeckých publikací, z toho 28 bylo publikováno v zahraničí (Dánsko, Německo, Rakousko, Francie).

Významné publikace z posledních pěti let: Klapil, P.: *Záhorský zpěvník. 273 lidové písně regionu. Muzeum Komenského, Přerov, 1999, 160 str.*

Klapil, P.: *Olomoucká brána. Metropole střední Moravy v lidových písních. Intergrafis, Olomouc, 2000, 78 str.*

Klapil, P.: *Zobcové písničky. Pro dětský sbor s doprovodem sopránové zobcové flétny a klavíru. Festa, Olomouc, 2003, 14 str.*

Poslední kongresovou přednášku pronesl prof. P. Klapil v rámci „Cantus Cholaris“ v Ústí n. Labem (říjen 2003) na téma *Sborový zpěv ve folklóru jižní Moravy*.

Prof. P. Klapil vede dva postgraduální studenty v oboru hudební teorie a pedagogika.



Přednáší na Pedagogické fakultě UP nauku o harmonii a hudební folkloristiku.

V letech 1974–1992 spolupracoval s hudebním vydavatelstvem Alphonse Leduc v Paříži v rámci periodického vydávání svazků instrumentálních úprav písní národů střední, východní a jihovýchodní Evropy.

Věnuje se rovněž kompoziční tvorbě s edičními výstupy a koncertní činnosti v oboru klavírního doprovodu vokální hudby (recitály, výchovné koncerty).

-red-, foto -tj-

Mladí chemici z Olomouce prezentovali své výsledky v zahraničí

Na 5. mezinárodním sympoziu, které se konalo 3.–5. 9. 2003 v maďarském Siófoku, prezentoval doktorand z Katedry analytické chemie PŘF UP V. Maier formou posteru práci s názvem *Pilot study of the application of surfactants cloud point effect in electromigration separation process*.

Na 55. sjezdu chemických společností v Košicích, který proběhl 8.–12. 9. vystoupil mezi 580 účastníky student 4. ročníku PŘF UP J. Petr s příspěvkem na téma *Stanovení poměrného zastoupení enantiomerů efedrinu v rostlině Ephedra sinica kapilární elektroforézou*.

Ve dnech 15.–18. 9. se uskutečnil na Univerzitě Marie Curie-Sklodovské v polském Lublinu 56. sjezd Polské chemické společnosti. V sekci Fórum mladých, které se zúčastnilo 111 studentů a mladých vědců z Polska, Česka, Slovenska a Ukrajiny, vystoupili v přednáškové části také dva doktorandi UP. J. Krtková z Katedry analytické chemie PŘF UP přednesla referát na téma *On-line accumulation pre-concentration of weak electrolytes in capillary electrophoresis* a J. Vrba z Ústavu lékařské chemie a biochemie LF UP vystoupil s příspěvkem nazvaným *Redox behaviour of sanguinarine in purely chemical and biological system*. Účast všech čtyř studentů byla umožněna díky finanční podpoře České společnosti chemické, které za to patří poděkování.

-iv-

Soteriologie...

Dokončení ze str. 5

ma, jenž má řadu výhod. Například v něm zároveň platí jak západní, tak východní vize vycházení Ducha svatého.

V čem spočívá originalita tohoto pojetí?

Obrovskou výhodou zmíněného trinitárního schématu je velmi zřetelné propojení dějin a trinitárního tajemství. Podrobnější výklad dané záležitosti pochopitelně nelze vměstnat do těchto několika řádků. Osobně si nejvíce považují rekonstrukce Bonaventurova schématu putování lidské mysli „do Boha“. V minulém století se o to neúspěšně pokoušela řada odborníků. Toto schéma má velkou brizanci, dokáže například dokonale a velmi názorně propojovat kontemplaci a činnost, což je zásadní otázka nejen pro křesťana. Angažovanost ve světě rozhodně nemusí znamenat rezignaci na vnitřní život a opačně. O originalitě tohoto pojetí duchovního života svědčí například to, že mystika má u Bonaventury sestupnou charakteristiku, což v západním myšlení nalézá jenom velmi obtížně nějakou paralelu.

Jak dlouho jste na uvedeném monografii pracovali?

Vlastní intenzivní analýza a sepsání první verze trvalo tři a půl roku. V době svého pobytu v Římě jsem se opravdu mohl celou tuto dobu věnovat jenom Bonaventurově dílu. Definitivní podoba knížky se pak vyvíjela po dobu šesti let. Člověk sice pracuje na celé řadě věcí, ale zároveň se neustále vrací ke své „první lásce“. Lze tedy říci, že knihu jsem počínal a nosil pod srdcem devět let, vlastní „porod“, tedy definitivní sepsání, trvalo jedny celé prázdniny, tedy zhruba deset týdnů.

Za rozhovor poděkovala

M. Hronová, foto -tj-

(Prof. C. V. Pospíšil, Th.D., Soteriologie a telologie kříže Bonaventury z Bagnoregia, nakladatelství L. Marek, 1. vydání, 500 výtisků, 272 stran, doporučená cena 280 Kč.)

¹ Bonaventura z Bagnoregia – nar. kolem roku 1218 v Bagnoregio u Viterba. Spolu s T. Akvinským nejvýznamnější představitelem vrcholné scholastiky. Studoval, později přednášel filozofii a teologii v Paříži, kde v r. 1243 vstoupil k františkánům. Od r. 1257 působil jako generální představený františkánského řádu. Zanechal po sobě celou řadu spisů. V souvislosti s přípravou II. lyonského koncilu (1274) byl jmenován biskupem a zároveň kardinálem. Zemřel dne 15. 7. 1274 v Lyonu. V r. 1482 byl prohlášen svatým, církevním učitelem v r. 1588. Jeho „Legenda Maior“ představuje klasické dílo v oficiálních životopisech sv. Františka z Assisi. Nejznámější díla: „Itinerarium mentis in Deum“ – (český překlad – Putování mysli do Boha, Praha 1997; druhé vydání 2003) a „Breviloquium“ (první překlad nejen do češtiny, ale do slovanských jazyků vůbec, vyjde začátkem roku 2004 v nakladatelství Vyšehrad).

Řečeno tancem (a diplomovou prací) v olomouckém divadle

Vstoupíte-li v těchto dnech do foyer Moravského divadla Olomouc, nemůžete přehlédnout jeho současnou výtvarnou podobu: na třech jednoduchých stojanech se otáčejí rozměrná plátna s obrysy siluet v barevném poli. Po chvíli soustředěného vnímání (a případném zesílení průvanu) se zdá, že zde někdo tančí...

Především tohoto dojmu chtěla bezpochyby docílit studentka Katedry výtvarné výchovy PdF UP Jaroslava Čermáková ve své diplomové práci s názvem *Řečeno tancem*, kterou se jí podařilo před začátkem



tohoto semestru obhájit. U státních zkoušek i na letáčku v divadle ji charakterizovala stručně: „Diplomová práce se zabývá zkoumáním sdělné funkce tance. Točité válce vytváří dojem pohyblivých se siluet metodou podobnou animovanému filmu: postavy čtyř tanečníků si pomalými gesty cosi předávají. Barveno technikou voskové batiky.“

Zrod takové „diplomky“ však doprovází více vzrušení, než z krátké anotace vyplývá: *Předě dvěma lety jsem začala chodit do divadla kreslit balet a moje vedoucí diplomky souhlasila, že zpracuji toto téma, říká J. Čermáková a pokračuje: Byla jsem nadšená, a tak jsem si vymyslela trochu rozměrnější práci, než je na naší škole zvykem. Bylo mi jasné, že nechci použít jen jednu taneční pózu, protože plně nevystihuje krásu pohybu, jeho pokračování. Vybírala jsem, kterou funkci tance zvýraznit: Rychlost? Pružnost a velký rozsah? Nebo sílu? Nakonec jsem si vybrala*

sdělnost a zaměřila se na gesta, která sdělují nějakou informaci. Abych přesně viděla, kterými fázemi pohyb prochází, natočila jsem s tanečnicí



baletu asi pětiminutovou sekvenci, během níž si pomalu předávali míč. Z toho materiálu jsem pak vybírala vhodné kousky záznamu a jeden pohyb jsem zaznamenala šesti obrázky siluety toho tanečníka.



Obrázky jsem pak převedla na obdélníky batistu o rozměrech 100x180 cm a technikou voskové batiky jsem látku nabarvila. Na každém z válců je tedy šest obdélníků látky a pohyb je seřazen od první fáze do poslední. Stálo to spoustu práce a času...

Návštěvníci divadla mohou ocenit půvab výtvarně pojetého pohybu až do konce října (na dětské publikum autorka raději nemyslí), poté se možná přesune do bývalého S-klubu v Olomouci.

-mav-, foto -dan-

YDAVATELSTVÍ UP

Zářijová produkce

Cyrlometodějská teologická fakulta

Studia theologica 13. Teologický časopis CMTF UP a Teologické fakulty Jihočeské univerzity ve spolupráci s Teologickou fakultou Trnavské univerzity. Podzim 2003, roč. 5, č. 3, 100 s.

Polášek, F.: *Procesní právo*. 1. vyd., 122 s.

Filozofická fakulta

Šaradin, P. (ed.): *AUPO. Politologica* 1. 1. vyd., 212 s.
Šimek, D. (ed.): *Kurikulum andragogiky*. Sborník. 1. vyd., 262 s.

Stěpanova, L., Vychodilová, Z.: *Realie ruské pravoslavné církve*. 2., přeprac. vyd., 92 s.

Reiterová, E.: *Základy statistiky pro studenty psychologie*. 2., uprav. vyd., 92 s.

Tabery, K. (uspoř.): *Filmová publicistika Karla Smrže*. 1. část. 1. vyd., 402 s.

Blecha, I. (výk. red.): *AUPO. Philosophica V – 2002*. 1. vyd., 325 s.

Lékařská fakulta

Koďoušek, R.: *Mykózy. Lékařsky významná mykotická onemocnění člověka*. 1. vyd., 200 s.

Ivanová, K., Králová, J. (ed.): *Sociálně právní ochrana a pomoc seniorům ve zdraví a nemoci*. Sborník. 1. vyd., 83 s.

Ehrmann, J., Kolář, Z., Thomson, J.: *Basics of general and systemic pathology for students of medicine in the English programme*. 1. vyd., 172 s.

Pedagogická fakulta

Nelešová, A., Svobodová, J.: *Pedagogická praxe*. 1. vyd., 84 s.

Obst, O.: *Základy managementu*. 1. vyd., 66 s.

Laitochová, J.: *Matematická analýza 2 – integrální počet*. 2., nezm. vyd., 104 s.

Havelka, M., Serafín, Č.: *Konstrukční a elektrotechnické stavebnice ve výuce obecně technického předmětu*. 1. vyd., 172 s.

Kopecký, M.: *Základy algebry*. 2., nezm. vyd., 130 s.
Prášilová, M.: *Vybrané kapitoly ze školského managementu pro učitele*. 1. vyd., 165 s.

Klapil, P.: *Kompendium teorie kontrapunktu*. 3., nezm. vyd., 36 s.

Přírodovědecká fakulta

Chajda, I.: *Okruchy a moduly*. 1. vyd., 66 s.

Švrček, J.: *Lineární programování v úlohách*. 2. vyd., 104 s.

Rektorát UP

Katalog k Mezinárodnímu filmovému festivalu AFO 2003. 1. vyd., 112 s.

Vědeckopopulární přednášky významných absolventů Univerzity Palackého v Olomouci.

Tiché světlo. Prof. RNDr. Jan Peřina, DrSc. Ročník 1, 2003, 67 s.

Vydavatelství UP

Plháková, A.: *Přehled dějin psychologie*. Dotisk 1. vyd., 98 s.

Ostatní

Komenda, S.: *Poselství kulhavého běžce*. 1. vyd., 196 s.

-kop-

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ PAOLO NEMEC: DOPISY NA ROZLOUČENOU /III/

„Aha,“ přikývl Streit, který stál stále u dveří a rozhlížel se po místnosti. Zdála se mu taková studená. U levé stěny byly ještě dva stoly, ale nic nenasvědčovalo tomu, že tam opravdu pracují lidé, nebylo tam nic osobního, žádné obrázky, žádné květiny.

„Kolik osob tady pracuje?“ chtěl vědět Streit.

„Jedenáct. Docent Heimann, vedoucí projektu, a deset studentů.“

„Deset studentů,“ divil se Streit.

„Ano, mají za úkol prohledávat knihovny, archivy a antikvariáty a nalezené údaje zanášet do počítače. Německá moravská literatura je prakticky neprobádaná, nejdříve nám jde především o jakousi inventuru.“

„A ti studenti mají samozřejmě také klíč od této místnosti?“

„Jistě, a krom toho vlastně snad každý člen katedry.“

„Snad?“

„Nevím to přesně, ale v současné době můžeme na katedře uživat internet jedině z tohoto počítače. Proto mám klíč i já.“

Streit vrhl na svůj protějšek krátký, hodnotící pohled. Eva Slavíková měla silný přízvuk, jinak ale mluvila gramaticky bezchybnou němčinou. Ale ta formulace „užívat internet“ ho přiměla citlivěji vnímat její němčinu. Bylo to tím přízvukem nebo čím, že mu v uších tak divně zněla věta *Proto mám klíč i já?* Byl by tu větu rád slyšel ještě jednou. Eva vypadala opravdu velice dobře. Přesto Streitovi připadalo, jako by měl před sebou masku. Možná proto, že byla silně nalícená. Avšak i její oblečení v něm vyvolávalo pochyby. Minisukně a těsná blůzička zdůrazňovaly její postavu, Streitovi se ale zdálo, že snad až příliš. *Přesto byla velice přitažlivá.* Ještě jednou se na ni zadíval a měl to; její oblečení nebylo nijak vkusné. Eva byla oblečená tak trochu jako šlapka.

„Povězte mi, slečno Slavíková, byl profesor Rosenbaum zavražděn v době, kdy zde pracoval?“

„Ano, seděl za stolem. Byl zabit zezadu lahví od vína.“

„Profesor Berka říkal, že jste dělala Rosenbaumovi asistentku. Na čem vlastně pracoval?“

„To přesně nevím. Přepisovala jsem mu texty, půjčovala knihy a podobně.“

Opravdu si Eva myslela, že mu bude tato odpověď stačit? Streit se na chvíli zamyslel.

„Vy jste literární vědkyně, slečno Slavíková?“

těšil. Krom toho, hostit zde tak známého vědce byla pro naši katedru velká pocta. Navíc, jak se říká, český duch snese svěží vzduch.“

„Víte, na čem Hermann pracoval, než byl,“ Robert se nechťně zakoktal, „než byl zavražděn?“

„Ne, na mé otázky vždy odpovídal, že prý se trochu rýpe v minulosti. Hodně ale pracoval s naším počítačem. Přesnější odpověď vám jistě podá Eva.“

„Kdo je Eva?“

„Eva Slavíková. Doktorandka, která Hermannovi vypomáhala s praktickými věcmi, například s bibliografiemi a tak. Hermann si s ní velice dobře rozuměl. Z toho důvodu jsem Evu poprosil, aby vám ve všem pomohla. Budete ji potřebovat jako tlumočnici, až půjdete na policii a tak dále. Hned ji zavolám a poprosím ji, aby přišla.“

„A vy jste s Evou o Hermannově práci nehovořil?“ divil se Streit.

„To mě nenapadlo,“ přiznal se Berka, který již vstával k telefonu, že zavolá, ale znovu se posadil, „a ani bych se k tomu nedostal. Posledních pár dní bylo, jak bych to řekl, no rozumíte mi, nejprve ten šok, pak jsme se tu stali jakousi externí pobočkou policie a na řádnou výuku nebylo ani pomyslení. Ode dneška od rána se do toho vložili ještě novináři. Dokonce se ohlásila i televize. To já zrovna nemusím. Vždyť já také nevím, kdo Hermann zabil!“

„Ovšem,“ přitakal Robert a znovu uskl vstydou kávu. To byla klíčová otázka: Kdo zabil Hermann? Vždy ho štvalo, že taková Miss Marpels a lord Wimseys se – vlastně jen jako soukromé osoby – setkávají s jednou vraždou za druhou, zatímco jemu se to nikdy nestalo. A to přesto, že byl odborníkem. Vždyť detektivní román patří k oblastem jeho zájmu. Postavil šálek zpátky na stůl. „Tisk a policie,“ řekl nakonec, „jistě vidí důvody Hermannovy smrti zde na katedře. Možná by pomohlo, kdybyste mě seznámil s fakty. Tím spolu do toho vneseme pořádek.“

„Ach ano, jistě. Jak zjistila policie, byl Hermann zabit ve čtvrtek večer, a to zezadu úderem do hlavy lahví od vína.“

„Lahví od vína?“ opakoval Streit.

„Láhev se při úderu rozbila. Hrdlo láhve si vrah ponechal, na střepech se nenašly žádné cenné otisky. Policie určila druh vína. Jednalo se o mešní víno z Kroměříže. V Kroměříži se totiž, pane kolego...“

„Kde se Rosenbaum v tuto dobu nacházel?“ přerušil ho Streit nezduřile, ale neměl teď náladu na dějiny vinařství na Moravě a věděl, že Berka by mu o tom udělal jistě přednášku. Je to určitý druh obranného mechanismu.

(Pokračování příště.)

12

9

Diskuse, názory, ohlasy

Vzdělání jako nástroj pochyb

Nyní se znovu otevřely brány olomoucké univerzity a studenti plní očekávání se hrnou dovnitř: Učit se tomu, co mají rádi, co je zajímavé, naplnit svůj život smysluplným obsahem. Řada z nich se jde vzdělávat proto, aby uspěla na trhu práce, proto, aby se několikrátě dřina proměnila v konkrétní valutu a existenční jistotu.

Ze většina z nich volí např. práva a přírodní vědy, nijak nepřekvapuje. Znalosti tohoto typu lze rychle adaptovat a využít v praktických zaměstnáních. Nezanedbatelná část studentů si ale vybírá také velké studijní obory, které se k nějakému konkrétnímu zaměstnání dají využít stěží. Týká se to především humanitních věd. Ti, kteří mají pedagogickou aprobaci, se užívají v učitelské profesi, pro jiné je to už těžší. Kolik potřebujeme archeologů, hudebních vědců, knihovníků, archivářů a muzejních zaměstnanců? Počet studentů je daleko větší, než tato povolání mohou absorbovat.

V čase měřitelných hodnot, kdy peníze hrají rozhodující roli, by humanitní studia měla být na vymření. Kupodivu je to naopak. Proč lidé zcela „nerozumně“ studují dějiny Říma, Aristotela či Wittgensteina, místo aby se stali odborníky na finanční rozvahy? Na rozdíl od přírodních věd, jejichž výsledky jsou měřitelnější, mají humanitní obory jinou pozici. Zabývají se často pohledem zpět, uvážlivě a opatrně filozofují. Minulost stará tisíce let je pro ně stejně strhující a napíná jako každodenní pokroky komunikační či medicínské technologie.

Velký počet zájemců o studium humanitních věd není dost dobře možno vysvětlit. Studenti jsou velmi motivováni, přestože se dnešní vzdělání od klasického zřetelně liší. Původní vzdělávací ideál spočíval ve studiu doporučené literatury, v poslechu a vnímání určitého druhu hudby a v pochopení estetických principů a vývoje výtvarného umění. Takto vzdělání lidé vytvořili určitou gentlemanskou kastu, která se

od lidových vrstev značně lišila. I v nedávné evropské historii jsme měli řadu vysoce vzdělaných a kultivovaných lidí, aniž by jim právě tento potenciál zabránil podílet se na masovém vraždění (např. varšavský guvernér za druhé světové války). Tento model již neexistuje.

Abyste společnost a stát snažily motivovat kulturní konzumaci, je, jak známo, zbytečné. Čím více by v jejich kulturní politice bylo možno pocítovat poručnictví (viz socialistický realismus), tím horšího výsledku by dosáhly. Naše kulturní dědictví je napínávé a použitelné pro dnešek právě svou povahou otevřené kritiky. Co je podřadné, je odsouzeno k zapomnění, co je dobré, přežije.

Úkolem dnešního humanistického vzdělání je „udělat“ studenty jistými, skeptickými a zvědavými. Na filozofické fakultě je třeba pěstovat především kritické myšlení. Již jedno z prvních literárně teoretických poučení říká, že všechny historiky je možno vypravovat více způsoby a z různých úhlů pohledu. Záleží na vypravěči a jeho úmyslu. Ať tedy čteme renesanční autory, nebo Henryho Jamese, pochopíme, kam míří a které době jsou poplatní. Člověk tohoto vzdělání je základním kamenem pluralitní společnosti, odolný vůči politické manipulaci. Každý nedemokratický režim velmi dobře chápe, že jak literatura, tak i ostatní umění jsou svou povahou subverzivní silou, které je třeba se právem obávat. Jejich vlastní snahou jsou vždy jen alternativní popisy skutečného dění.

Platon, který chtěl ze svého „ideálního státu“ nejdříve vypovědět všechny básníky, toto nebezpečí pochopil nejlépe. Podívejme se na výtvarné umění. Picasso změnami svého stylu ukázal, že skutečnost je možno ztvárnit mnoha způsoby. Jeho „Guernica“ nebyla jen obrazem, ale i politickým činem obrovského dosahu. Je-li na humanistickém vzdělání něco důležitého, pak je to pochopení mnohoznačnosti naší existence a formování pozice odporu proti jediné pravdě. Taková totiž neexistuje.

Humanitní vzdělání, kterému se nyní člověk může s chutí a pilí věnovat, má za úkol dešifrovat pretence

moci. Dělá ze studentů lidi, kteří se táží a kteří se nespokojí s ledajakou odpovědí. Tato pravda byla naší dřívější komunistické vládě naprosto jasná. Proto byli např. spisovatelé všech žánrů a kvalit důkladně zorganizováni a odměňováni. Byli pod účinnou kontrolou moci. Soudím, že humanistické vzdělání je solí země. Neznám lepší důvod, než ten, o kterém jsem tento článek napsal: aby se mladý člověk humanitním oborem zabýval, i když jeho výsledek bude na jeho bankovním účtu zcela patrný.

PhDr. J. Pořízka, M.A., BSc., externí učitel
Katedry historie FF UP, foto archiv autora

Jubilea

Blahopřejeme!



Při příležitosti významných životních jubileí obdrželi 30. 9. 2003 stříbrné medaile Za zásluhy o rozvoj UP (na snímku zleva) prof. J. Riegerová, CSc., vedoucí Katedry funkční antropologie FTK UP, RNDr. J. Kvačil, CSc., odborný asistent Katedry optiky PFF UP a dr. Ing. E. Krumpolc, CSc., Th.D. (Katedra systematické teologie CMTF UP); zlatou medaili převzal z rukou rektorky UP doc. V. Bekárek, CSc., emeritní vedoucí Katedry organické chemie PFF UP.

-red-, foto -tj-

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ PAOLO NEMEC: DOPISY NA ROZLOUČENOU /III/

„Seděl zrovna u počítače a byl okamžitě mrtev,“ odpověděl Berka, z ničeho nic vzhledem zpět do reality. „V pátek ráno ho našla jedna studentka, spolupracovnice výzkumného pracoviště.“

„To pracoviště se nachází zde?“

„Ano, využíváme jednu místnost, která se nalézá o tři dveře dále na protilehlé straně chodby.“

„Byla místnost zamčená, když studentka přišla? Jak se vlastně jmenuje?“

„Počkejte, má německé jméno,“ zapřemýšlel Berka a Robert si odkašlal, aby se Berka nerozpovídal o způsobu udělování příjmení v českých zemích. „Romana Wolfová,“ ustoupil Berka Streitovu pokašlávání. „No a zda byla místnost zamčená, to nevím, ale ta studentka má klíč!“

„No ano, to jsem si myslel, že má ta studentka vlastní klíč, ale otázkou zůstává, zda měl klíč i vrah.“

„Ale to je naprostý nesmysl,“ vysvětloval Berka, „klíče k této místnosti mají pouze zaměstnanci katedry.“

Streit byl se sebou spokojen. V praxi se zde potvrdila konstanta detektivního románu: detektiv byl vždy o něco chytrější než všichni ostatní. Už z principu. Musel totiž přiznat, že ta poslední otázka byla nadbytečná. A stejně tak zbytečné bylo ptát se Berky, zda měl Rosenbaum u sebe ještě klíče, nebo zda byl počítač zapnut. Berka mu byl sympatický, ale na tohle skutečně nebyl. Ale na to všechno ještě přijde!

„Chcete se podívat do té místnosti, kde byl Hermann...“ nedopověděl Berka větu.

„Pokud je to možné?“

„Na mé naléhání policie místnost uvolnila již v pátek. Naše prostory jsou omezené, a je tam koneckonců umístěno naše výzkumné pracoviště.“

Streit přikyvl.

„Teď ale zavolám Evě. Je o všem informována a může vám místnost ukázat. Ke všemu mám ještě zasedání senátu. Tahle univerzitní samospráva je požehnaním a kletbou zároveň.“

„Jistě,“ přisvědčil Streit, „v tom máte pravdu.“

Ještě než došel k telefonu a vytočil číslo a než se dočkal odpovědi, stačil Berka Streitovi říci, že je na katedře každý den, a že pokud nebude mít zrovna přednášku nebo schůzi, bude potěšen, když se u něj Streit zastaví. Musí se určitě ještě domluvit na procházku městem a zajít na pivo. „A krom toho vám musím ... Haló? Evo? Moment ... tedy musím vám ukázat ještě naši univerzitu. Omluvte mne teď, 10

prosím. Evo? Berka. Pan profesor Streit je tady. Prosím vás, ... ano ... Dobře. Děkuju ... Eva už čekala, že zavolám. Přijde hned. Věci si nechte tady. Nebudu zamykat. Doufám, že,“ pokračoval Berka, když tu někdo zaklepal, „se na mě nezbíháte, že vás musím předat Evě. Dál!“ „Ale ne,“ ujistil ho Streit a zvedl se. Ve dveřích stála mladá atraktivní žena, kterou mu Berka představil jako Evu Slavikovou. Streit se lehce uklonil. „Těší mě,“ řekl.

„Tak, pane profesore Streite, těší mě, že jsme se poznali. I když bych si přál, aby to bylo za jiných okolností. Každopádně buďte u nás vítáni. Profesor Streit,“ otočil se Berka k Evě, „by se rád podíval na Pracoviště. Byla byste tak laskavá a ukázala mu tu místnost, než půjdete na ubytovnu.“

Eva ho ujistila, že ráda vyhoví, a Berka se přátelsky rozloučil a znovu Streita vybidl, aby ho zase brzy navštívil.

4.

„Tak pojďte dál, pane profesore. Toto je pracovní místo našeho výzkumného pracoviště.“ Streit, jenž Evu mlčky následoval tu krátkou cestu po chodbě, vstoupil pomalu dovnitř. Místnost byla asi šestkrát čtyři metry veliká, naproti dveřím bylo vysoké okno s výhledem do ulice. Celá pravá stěna byla až ke stropu pokryta regály, které byly ale jen zčásti zaplněny knihami. Hned vedle knihovny, ještě před oknem, stál stůl s počítačem. Streitův pohled padl na otevřené dveře po levé straně. „To je místnost lektorů,“ předběhla Eva jeho otázku, „teď tu máme jen jednu lektorku DAAD z Německa, Karin Schmittovou.“



11

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

13. ŘÍJNA – 12. LISTOPADU

Měsíc čínské a japonské kultury – Po stopách soudce Ti. Pořádá Katedra asijských studií FF UP a Česko čínská společnost, pobočka v Olomouci.

14. ŘÍJNA

Prof. I. Chajda, DrSc., (PřF UP): Distribuční svazy s involucemi. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. Posluchárna č. 301, Olomouc-Hejčín, Tomkova 40, 13 hod.

Prof. J. Andres, CSc., (PřF UP): Metoda horních a dolních řešení pro skoroperiodickou úlohu. Seminář z diferenciálních rovnic. Posluchárna č. 202, Olomouc-Hejčín, Tomkova 40, 13.30 hod.

Raduža – písničkářka, osobitá zpěvačka české alternativní scény zahrraje písně ze svých CD. Směs šansonu, folklóru, městského folku. U-klub, 20 hod.

15. ŘÍJNA

Prof. F. Kuřina, CSc., PdF Univerzita Králové: Může být i elementární matematika krásná? Didaktický seminář. Katedra matematiky PdF UP, Žižkovo nám. 5, 14 hod.

Pociťujete nedostatek konkrétních a aktuálních informací? Chcete se něco více dovědět o některém pracovišti UP? Víte o zajímavých akcích na UP? Chcete se podělit se svými názory, postřehy a připomínkami s ostatními členy univerzitní obce?

Využijte e-mailu, pište, faxujte na adresu redakce Žurnálu UP, nebo nás přijďte navštívit osobně na Křížkovského 8!

Na vaše podněty se těší a odpovědi na vaše otázky se bude snažit zprostředkovat redakce Žurnálu UP.

Provokativní šansony E. Kočíčkové a L. Nohavici (křest 2. CD). Koncert. Divadlo hudby, 19.30 hod.

Vrah je mezi námi (1931) – M. F. Lang. Filmový klub Pastiche filmz. Filmový sál UC UP, 20 hod.

Psí Vojáci – představí novou řadovou desku Těžko říct. U-klub, 20 hod.

16.–18. ŘÍJNA

Attention! (F. Ozon, L. Carax, J. P. Jeunet). V rámci podzimní filmové přehlídky bude představena tvorba tří současných světových francouzských filmářů. Více informací na www.volny.cz/pastichefilmz.

17. ŘÍJNA

Some thoughts on language, aphasia and therapy. (Uvahy o řeči, afázii a terapii). Velká posluchárna Neurologické kliniky FNO a LF UP, 14 hod.

17.–18. ŘÍJNA

Antropogenní flora dopravních cest. Seminář. Katedra přírodopisu a pěstičství PdF UP. Více informací na www.upol.cz/UP/Aktualit/Data2003/flora.htm.

-red-

Z medicínského anekdotáře

Profesor vnitřního lékařství Adolf Kusssmaul (1822–1902) byl velmi proti tomu, když obstarali vysokoškolských učitelů pevně setrvali na svých místech. Jeho zásadou bylo: „Akademický učitel nemá čekat na to, až lidé řeknou: „Proč už neodejde?“ Má odejít tehdy, kdy řeknou: „Proč už jde?““ (In: Das Anekdotenbuch – Rund 4000 Anekdoten von Adenauer bis Zatopek. Herausgegeben von Dieter Lattmann unter Mitarbeit von Siegrid Radszuweit. Fischer Taschenbuch Verlag, August 1979. Vybral a přeložil -if-)

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

„Nezbývá než hledat pochopení v rádech poslanecké sněmovny“

Z projevu ze dne 29. 9. 2003 při příležitosti zahájení akademického roku v pražském Karolinu, ve kterém promluvil rektor UK prof. I. Wilhelm mj. i o základních požadavcích transformace veřejných vysokých škol, vybíráme:

Struktura hodnocení podle studijních programů dává záruku toho, že k radikálním opatřením ve vztahu k dané vysoké škole by mohlo dojít skutečně pouze ve velmi výjimečných případech. Diverzifikovaný vývoj jednotlivých vysokých škol by však znamenal v řadě případů řešení značně komplikovaných situací, avšak vždy by šlo v zásadě o zdravý proces. Je zřejmé, že tíha celého procesu reformy vysokoškolské soustavy by ležela na samotných vysokých školách. Pro start celé procedury je nezbytné do tohoto systému zavést onen motivační element, tj. navýšení finančních prostředků. Přesto, že politická reprezentace chápe nutnost této reformy včetně jejího časového horizontu, spojeného se vstupem ČR do EU, nepodařilo se dosud najít alespoň minimální finanční prostředky potřebné k jejímu nastartování, jak byly navrhovány ministerstvem školství, a získat příslib na střednědobý výhled financování, podle kterého by navrhovaná reforma mohla dále pokračovat. Současný vládní návrh na navýšení prostředků na rok 2004 bude pouze stěží pokrývat náklady na meziroční nárůst počtu studentů s minimální valorizací finančního normativu. Je zcela zřejmé, že v tom reforma vysokého školství nespočívá. Nezbývá dnes pouze hledat pochopení v rádech poslanecké sněmovny, protože vzdát se tohoto cíle levným poukazem na prázdnotu státní pokladny by znamenalo rovněž nevyužit současného odhodlání samotné akademické obce reformu zahájit.

Zdroj: <http://certik.ruk.cuni.cz/press/aktualita.html>.

-red-